

Bergen, den 26. november 1980.

Adv. Wilhelm Haaland,
Strandkaien 6,
5000 BERGEN.

FESØYSAKEN.

Deres brev av 21/11 1980 til undertegnede samt Egil Lundes brev til Dem av 20/11 1980.

Jeg har snakket med de 3 hovedeierne Bjarne, Hjalmar og Henry Lerøen (gnr. 93, bnr. 10,11 samt del av 12), som sammen med undertegnede representerer de 8 øvrige eiere av 93/12. Vi er enige i å opprettholde vårt standpunkt med hensyn til den delen av Soltveitmarken vi mener kan tilståes det gamle festebruket Tongestøa - nemlig 75 meter fra grensen til gnr. 14/28 NILSEVIKA og sørover i utmarken, alternativt 85 meter - se KONKLUSJON pkt. 2 senere. Nedenfor ønsker vi å komme med en del kommentarer til Lundes svarbrev av 20/11 1980.

1. Først, det er rett at Soltveitmarken (Midtmarken) utgjør ca. 185 dekar iflg. utmåling foretatt på offentlig kart av 1961 (NORKART) i målestokk 1:5000. En oppmåling vil nok vise en arealstørrelse i nærheten av dette tall. Derneft, når Lunde snakker om fellesmarken eller "fellesområdet", tar han ikke bare Soltveitmarken (de sammenhengende, ikke internt delte parseller 1,4,5,6 og 8) med i regnestykket, men også Straumemarken - altså parsellene 722 og 724 som siden 1921 sammen med parsellene 718,720 og 721 utgjør de to brukene 10 HAUGEN og 11 GRØNNEVIK. Parsellene 722 og 724 utgjør 46 dekar og med tillegg av ovennevnte 185 dekar finner vi det Lunde "deler ut", nemlig 231 dekar,
2. Det kartbilag Lunde referer til i brevet sitt er en del av det materiale han sendte Henry Lerøen den 6/11 1980 og som De har fått kopi av. På dette kartet har han antydnet en "omtrentelig delingsgrense" og regnet ut at fam. Lerøen får 80 dekar og fam. Haraldsen 105 dekar av Soltveitmarken. Såvidt vi kan se har han gått ut fra skyldforholdet i 1868; det skyldforhold som eksisterte mellom de gamle eierbruk på Soltveit og Straume. Skylden fremgår av protokollen fra forretningen: Udskiftning af Fesøen" 5/12 1866 til 12/8 1868. (Lunde sier i brevet: "skyldforholdet mellom festebruksparsellene i årene 1890 - 1920" - vi skjønner ikke hva han mener her. Festebruksparsellene hadde ingen egen skyld den gang).

Lunde har regnet seg frem til arealfordelingen på denne måte:

Festebruket "Grønhaugen"	= parsell 718,720 (nå del av 93/10)	= 504 sk.
Festebruket "Grønnevik"	= parsell 721 (nå del av 93/11)	= 252 sk.
Festebruket "Nipen"	= parsell 723 (nå 93/12)	= 251.5 sk.
	alle av Straume.	

Sum: 1007.5 sk.

+ Festebruket "Tongestøa"	= parsell 2,3 (uskyldssatt)	= 842 sk.
	av Soltveit.	

Totalt skuldgr.lag: 1849.5 sk.

Til deling iflg. Egil Lunde: 231 dekar (se sist under pkt. 1. foran).

Dette gir til Straumebrukene 93/10, 11 og 12 $\frac{231 \text{ dekar} \times 1007.5}{1849.5} = 126 \text{ dekar}$

minus parsell 722 og
724 (allerede fått) 46 dekar

Familien Lerøen får av Soltveitmarken:

80 dekar

Rest går til det uskyldsatte festebruk "Tongestøa", slik:

Totalareal: 231 dekar

minus overført til
fam. Lerøen: 126 dekar

Familien Haraldsen får av Soltveitmarken:

105 dekar

Da øya er ca. 520 dekar stor, gir dette de "Lundedirigerte"
Haraldsen/ Knudsen - gruppene hånd om flg. antall dekar:

"Tangen" og "Tongestøa": 57 dekar

NILSEVIKA - gnr. 14/28 : 103 dekar

og Andel av Soltveitmarken: 105 dekar

Totalt av øya til Haraldsen/ Knudsengruppene: ca. 265 dekar

og det øvrige til Lerøengruppen: 255 dekar

= det totale areal på Fesøy: ca. 520 dekar

Fikst, ikke sant, men så bygger det da også på en selsom utregning. Vi for vår del kan bare protestere ved å anføre følgende feil med belegg i nedenstående punkter:

A. Festebruksparsellen - utmarksparsellen 718 ble i likhet med de fire festebruksparseller - utmarksparsellene 722 og 724 og innmarksparsellene 720 og 721 skyldsatt i 1921 og ved skjøter registrert som de selvstendige bruk HAUGEN (718, 720 og 1/2 av 724) = 93/10 og GRØNNEVIK (721, 722 og 1/2 av 724) = 93/11.

Parsell 718 har altså samme skjebne som 722 og 724-parsellene. Det er dog å merke seg at disse parseller siden 17/4 1889 tilhørte de to festebruk "Grønhaugen" og "Grønnevik" - kfr. teksten i skylddelingsforretningene fra juni 1921 for de to nye bruk HAUGEN og GRØNNEVIK. Det er derfor uriktig - slik Lunde gjør - å betrakte de to parsellene 722 og 724 som en del av den felles utmark. Den felles utmark besto utelukkende av Soltveitparsellene 1, 4, 5, 6 og 8! At der ikke fantes gjerde mellom fellesutmarken og 722/724-parsellene betyr ingen ting i denne forbindelse. Det var heller ikke noensinne oppsatt gjerde mellom gnr. 92, bnr. 1 og 2' s utmark og 722/724 - parsellene/ Soltveitparsellene. Etter Lundes fortolkning skulle vel egentlig også gnr. 92, bnr. 1 og 2' s utmark trekkes inn under fellesmarken? - vi ser jo hvorhen et slikt regnestykke bærer.

B. Festebruket "Tongestøa" var iflg. festeseddel (den har De kopi av) "et meg uskyldsatt stykke på Fesøen der er indhegnet av brukene beliggende under gaarden Soltvedt i Manger tinglag", med andre ord, bare det under parsell 2 tilhøredne areal - merk indhegnet av. At Lunde her blander inn parsell 3 som en del av festebruket "Tongestøa" er helt uriktig; halvdel av denne parsell eides i 1868 av eieren av gnr. 14, bnr. 28 NILSEVIKA (Gullak Jakobsen Monsløb som eide løpenr. 3A), mens den andre halvdel tilhørte Knud Haraldsen (løpenr. 3B).

a) Lunde må fremlegge bevis på at gnr. 14/28 NILSEVIKA under eieren Gullak Jakobsen Monsløb frasolgte sin del

av parsell 3 til Haraldsen i tiden 1868 - 1881. Vi mener parsell del 3A fulgte NILSEVIKA ved salg til den nye eieren Nils Knudsen Skaarnes (i 1881 overtok han bruket. Han var forøvrig onkel til undertegnede bestemor Matilla Lerøy - gift med Robert Hellemannsen Lerøy - eier av gnr. 92, bnr. 1 og 2 av Fesøen.). Og Skaarnes solgte såvisst ikke noe til Haraldsens i årene 1881 - 1889.

- b) "indhegnet av Soltveitbruk" som det står i festeseddelen, ja, det betyr NILSEVIKA i sør og parsell 3 i nord.
- c) Vi vet jo selsagt at "Tongestøa" ikke omfattet ytterste del av Tangen, altså parsell 3 - kfr. undertegnede mor, født 1905, og som lokalt kjente til forholdene den gang.

C. Den andel som skal deles ut er utelukkende den som "i sin tid er innkjøpt fra gården Soltvedt i Manger" (utdrag fra skjøtemerknadene), altså Soltveitparsellene 1,4,5,6 og 8 og ikke inkludert Straumeparsellene 722 og 724 som Lunde legger opp til. Disse parsellene ble skyldsatt et halvt år før skjøtemerknadene ble satt på papiret og da innlemmet i brukene 93/10 og 11. Og det er brukene 10, 11 og 12's tidligere rett det refereres til i skjøtemerknadene, og vi vet jo helt klart, iflg. skylddelingsforretningene i 1921, at disse bruk besto av de samme parseller som festebruk, fra 17/4 1889, også 93/11, selv om skylddelingsforretningen henviser til 12/1 1901. Grunnen til det er at dette festebruk hadde skifte av bygsel folk - i tiden 17/4 1889 til 12/1 1901 var det Baste Knudsen (1889-1899) og Olaf Sebjørnsen (1899-1901) som bygslet bruket. Vi har dessverre ikke gjenpartene av festesedlene for 93/10, 11 og 12, men er overbevist om at fam. Haraldsen besitter dem - i likhet med hva de gjør når det gjelder festebruket "Tongestøa"'s festeseddel fra samme år og dato - nemlig 17/4 1889. Grunnen til det synes nokså klar - disse festesedlene har en for fam. Haraldsen "uheldig tekst", nemlig en ordlyd der det klart fremgår at festebruket "Grønhaugen" utgjøres av parsellene under de tidl. løpenr. 718, 720 og 724 - sistnevnte på deling med festebruket "Grønnevik" som også består av de to parsellene som i sin tid ble utlagt til løpenr. 720 og 722 på Straume.

KONKLUSJON.

Skal derfor skyldforholdet benyttes, må det bli slik:

Gnr. 93/10 (718, 720 og 1/2 av 724) = 629.75 skilling
 Gnr. 93/11 (721, 722 og 1/2 av 724) = 629.75 skilling
 Gnr. 93/12 (723) = 231.50 skilling

SUM: 1491.00 skilling

+ Festebruket "Tongestøa" (parsell 2) = 421.00 skilling

Totalt skylddelingsgr. 1.1912.00 skilling

Til deling foreligger Soltveitparsellene 1,4,5,6 og 8 = 185 dekar.

Dette gir til Straumebrukene 93/10, 11 og 12 $\frac{185 \text{ dekar} \times 1491}{1912} = 145 \text{ da.}$
 og resten (185 dekar minus 145 dekar) = 40 da.

= det totale areal av Soltveitparsellene: 185 da.

Vi har tidligere antydningvis lagt oss på det anslag at "Tongestøa" får en parsell på ca 35 dekar - altså 75 m fra garden til NILSEVIKA. 40 dekar vil si ca 85 m fra garden. Vi kan gå med på 85 m dersom De